

SOČA

(Večerno izdanje).

se nahaja v Gosposki ulici 11. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 6. popoldne v nedeljah in praznikih od 9. do 12. popoldne. Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici 11. nadst. Dopolni naj se pošilja v uredništvo. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le uredništvo. Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravništvo.

Ogledi in poslanice
se računajo po pet-vestih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.
Naročnin, in oglase je plačati loco Gorica.
„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsletno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet-vestice.

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdajah, in sicer: vsakotek in petek, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gl. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1.50.—
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gl. 1.20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

„Trgovsko - obrtno društvo“

IV.

Naša organizacija in naš — kmet.

(Dalje).

3. Naše sadje, zelenjava, krompir. — Deželica goriška slóve daleč po svetu zaradi svojega sadja, in sicer posebno radi zgodnjih vrst. Kupčija je tudi dovolj živa, toda veliko preveč je tujih posredovalcev, da glavni dobiček ne ostane v slovenskih žepih. Kar velja o kupčiji na debelo z maslom, isto velja tudi za sadje. — Poleg kupčije s svežim sadjem bo treba osredotočiti v slovenskih rokah tudi obrt in trgovino s suhim in poslaženim sadjem (kandide). Tu je dovolj prostora in zaslužka za nekaj slovenskih trdk. Kupčijske zveze s slovenskim severjem so nam zagotovljene.

Poglejmo še, kaj je pisal dr. Karol Pečnik že v začetku l. 1898. o kupčiji z našim sadjem na Jutrovem:

»Egipt in sploh Jutrovo nima sadja. Jablane, hruške, orehi, črešnje itd. sicer bujno rastejo, rast se vendar hitro ustavi, dreve ostaja pritikavo. Naše sadno dreve cvete tu januarja in februarja, — cvet vendar odpade popolnoma, — sadu torej ne prinaša. Proti severu je Grško in Mala Azija, kjer raste neka vrsta jabolk in hrušk, ki niso priljubljene, trde so, skoro lesene, okus in sok ni prijeten. Trgovina s sadjem v Egipt seveda ne more imeti one važnosti, kakor trgovina z lesom. Egipt je sicer jako bogata dežela, — ima pa le 10 milijonov stanovnikov. Pri vsem tem bi bilo torej lahko razpečati vse slovensko sadje v Egipt, — in še premalo bi ga bilo. Od kod pride sadje v Egipt? Iz Amerike (severne), Marseille, Trsta, Hamburga itd. Slovenski Štajerci imajo prav lepo in okusno sadje. Prodajajo ga na Nemško. Veliko tega sadja pride po kupci v Hamburg in od tod po nemških parobrodih v Egipt. Odisejeva pot! — Zadruga za razprodajo sadja bi se lahko osnovala slično kot zadruga za les (morda se dasti sadna in lesna zadruga istih krajev zjediniti). Na vsak način bi se dala samostojna zadruga za razprodajo sadja s prav malim kapitalom osnovati (1000 — 2000 gold.), in kmet bi ponajvečkrat za svoje sadje še enkrat toliko dobil kot zdaj, celo pri najhujši konkurenci vsekakor več kot zdaj dobi. Pripomniti moram vendar, da cene sadju niso tako stalne kot pri lesu. Dostikrat pride po več parobrodov, ki imajo le sadje naloženo; cene seveda padejo, vendar le toliko, da bi zadruga še vedno velik dobiček odnesla.

Če naše sadje pretrpi po pet kupcev, ki vsak svoj dobiček v žep vtakne, če pretrpi dolgo pot v Nemčijo (s carinarino vred) in od tod iz Hamburga v Egipt, če redi tukaj veletrgovca in malega prodajalca, bi bil direktni izvoz naših zadrug vsekakor jako lukrativen za naše sadjereje.

Posebno gredo tu: jabolka, hruške, orehi, lešniki, črešnje (osobito plemenite vrste). Slive in vse druge vrste, posebno takozvanega južnega sadja, rasto v veliki obilici v deželi.

Posebno priljubljene so tu zgodnje črešnje, ki prihajajo jedino iz Trsta. Cena jim je gorastno visoka. Če pride avstrijski parobrod v nedeljo v Egipt, so do ponedeljka navadno že vse razprodane, vse se piplje po njih. Druge dneve v tednu jih po navadi tudi za zlato ni dobiti. Parobrod prepluje iz Trsta v 3½ dnevi, črešnje je torej prav lahko spraviti sveže v Egipt. Zadruga za razprodajo črešenj, ki bi eo ipso le 1—2 meseca delovala, bi se vsekakor dobro obnesla. Pozne črešnje najdejo konkurenco.

Tako nam odpira oči g. dr. Pečnik celó o kupčiji s sadjem v prekomorju. Iz njegovih trditvev vidimo, da naše sadje se tudi res izvažna v Egipt, toda mi Slovenci nimamo od te kupčije nikakega dobička, pač pa ptujci. — V ostalem je kupčija tudi s severnimi deželami jako živa. Saj se pošiljajo n. pr. naše črešnje celó v daljno Rusijo, a Slovenci nimamo dobička od take kupčije.

Kakor s sadjem, tako je razvita trgovina z zelenjavo. Vsporedno s prvo se dá urediti Slovencem v korist tudi druga.

Važno mesto v trgovini z našimi deželnimi pridelki zavzema — krompir. Goriška okolica prodaja navadno ves svoj zgodnji krompir kar na debelo ptujim kupcem, ki prihajajo ob istem času nalašč v deželo. Vsa nemška mesta dobivajo naš zgodnji krompir od velikih prekupcev. — Tudi to trgovino s svojim pridelkom moramo Slovenci bolje izkoristiti sebi v prid.

Toliko v par besedah o tej trgovini. Kakó vse to urediti, bo hvaležna naloga mož, ki jej obrne svojo pozornost. Na tem mestu smo hoteli le pokazati, koliko je še dobrega kruha, kateri morejo pograbit prídne slovenske roke. V okvirju našega društva se bodo proučevali trgi po Evropi in v zamorju, da na podlagi zanesljivega statističnega gradiva lahko vzbudimo v domačih rokah vso to veliko trgovino. Ali naj se to zgodi potom izvoznih zadrug ali proste trgovine, o tem bo treba po razmerah posebe presojati.

4. Seno in drva. — Naši kmetje vozijo seno v Gorico ali v Trst in tu ga morajo prodati čisto za vsako ceno, ker nekateri prekupci čisto računajo na to, da

kmetič mora seno hitro prodati in se vrniti z živino domov. Znani so nam v nebó kričati slučaj! — To kupčijo bo treba urediti! Potrebna je torej velika tržnica s senom. Kar je sena v naši deželi, ga lahko dobro prodamo v Gorici in v Trstu ter morda vojaškim zalogam. Ako bi se pokazalo, da ga imamo odveč, bo treba delovati raje na pomnožitev živinoreje ali pa izvažati ga na Jutrovo. Iz naših Alp gre že zdaj seno čez Trst v Egipt; enako z Notranjskega. Seveda ga je treba s stroji stiskati (da ne porabi preveč prostora na parnikih in jadernicah!) Podobne zamere vladajo v kupčiji z drvi, katerih поблиže ne bomo opisovali.

5. Trgovina z lesom. — V naši deželi sicer nismo najbogatejši na tem pridelku, ali imamo ž njim precej razvito trgovino, o kateri nikakor še ne moremo reči, da je že na višku svojega razvitka.

Poglejmo, kaj je pisal v „Soči“ že v začetku l. 1898. g. dr. Karol Pečnik:

»Trgovina z lesom je za slovenski narod velevažno vprašanje. Slovenskemu Korotanu, Soški dolini, Gorenjskemu in večini slovenskega Štajerija je prodaja lesa prvo življensko vprašanje. Naša lega pri morju, lahka, hitra in cena parobrodarska zveza naših morskih pristanišč s kraji na jugu in vzhodu Sredozemskega morja, ki nimajo lesa, je to trgovino znatno razvila.

Vrnem se v svojo rodno vas na Koroško. Kako se zdaj izvršuje ta trgovina, — koliko dobička prinaša naši narodni masi, kmetom? Kmetič proda svoj les sosedu, ki je srečen posestnik žage. Žagar prodaja deske in stebre trgovcu, recimo v Beljaku. Trgovec v Beljaku jih prodaja veletrgovcu v Trstu ali Gorici. Tržaški trgovec jih izvažna čez morje in proda veletrgovcu, recimo v Aleksandriji, ki ta les zopet oddaja, recimo veletrgovcu v Kahiri (Cairo). Egiptski veletrgovci ga oddaja malim arabskim trgovcem po deželi, — in ti ga šele prodajajo za vsakdanjo rabo. Naj zdaj še kdo reče, da slovenski kmet ni najčlovekoljubnejše bitje na svetu, ki pusti celo vrsto Nemcev, Lahov in Arabcev živiti in bogatiti se o svojih pridelkih.

Karavanske in Julske Alpe imajo obširne gozde, ki v srečo naših kmetov hranijo za hude čase zaklad, ki se da hvala naši legi blizu morja, kjer železnična prevoznina ni predraga, vsaki čas spraviti v denar. Les je zbok geografske lege našega ozemlja glavno, specifično slovensko narodno bogastvo, glavni in najgotovnejši pridelček več kot jedne polovice celokupne slovenske ljudske mase. Da kmetu toča poljske pridelke pobije, da mu slabo leto sadje in vino uniči, da ga boleznj spravijo ob živino, — kmet, ki umno gospodar z gozdom, bo vedno znal uteči največji potrebi. V ve-

likem delu naših goratih krajev stoji kmečki gospodarski aksijom takole: Kmet, ki ima gozd, to je, ki ž njim premišljeno gospodarji, se ohrani; — in kdor ga nima, ali ga nepremišljeno prodaja, pride prej ali slej na boben. V specifično slovenskem narodnem gospodarstvu naše kmečke mase je prodaja in gospodarstvo z lesom najvitalnejše vprašanje. Vsi drugi prirodni zakladi, če so tudi na slovenski zemlji, — žalbog po veliki večini v rokah tujcev, — in nas Slovence torej ne zanimajo v toliki meri. Koroški slovenski kmet n. pr. jemlje po navadi ¼, vseh letnih dohodkov iz svojega lesa in drugo polovico iz prodaje živine. Če pa živina nič ne dá, ali celo poljski pridelki nedostajajo, mora pokriti les vse stroške. V mnogih krajih sosednih dežel bo isto razmerje, posebno tam, kjer ni ne vina ne umnega sadjarstva. Les služi torej polovici slovenskega naroda v nadomestilo proti raznim nesrečam in je torej najvažnejši specifično slovenski pridelček....

Celo Jutrovo nima lesa ne za pohištvo, ne za stavbe, nima niti jedne žage. Potreba na lesu od strani Jutrovcev je torej realna, stalna in se korakoma povzdiguje s potrebami napredujoče omike. Oni kraji na severu Sredozemskega morja, ki imajo najkrajšo, najcenejšo in najhitrejšo parobrodno zvezo z jugom, si priboré nadvlast in obdržé največ dobička. Mi Slovenci s Trstom smo brez dvojbe v prvi vrsti, imamo jedno najboljših postojank; žal, da so naši slovenski ljudski ekonomski popolnoma prezrili toli važno in vitalno vprašanje našega naroda.

Dežele, ki les v prvi vrsti uvažajo, so Egipt, Arabija, Sirija, Sveta dežela, Tripolis, in francoska severa Afrika. Središče vse jutorske lesne trgovine je Aleksandrija, ki ima toli velikanske zaloge lesa, da bi jih nazvali lahko predmestje za se. Od tod se les prevažna po vsem Jutrovskem. Les v Aleksandrijo prihaja iz Odese (ruski, sibirski in deloma gališki les), Carigrada, Soluna Reke, Trsta, Benetke (in drugih laških mest), Ženove, Marseille in jako znaten del iz Švedske in Norveške.

Slovenski les bo prehajal brez dvojbe in brez izjeme ves v Aleksandrijo prej in slej. Pota ima različna. Koroški les gre večinoma mimo Beljaka, Pontebe in Vidma v Benetke ali druga laška mesta, in se tam ukrca na laške ladje na Jutrovo. Drugi del gre mimo Trsta ali pa Reke na Jutrovo. In tretji posem majhni del gre po Dravi in Savi do Črnega morja in odtod na Jutrovo....

tijev ali pa pod njihovimi vrhovnim gospodstvom, so morale po kneževjej volji ali pa po fevdnih prepisih plačevati davke z denarji in živili, robotati, streči z vprežno živino in dati vojake. Vendar so se vse te dolžnosti spolnovale kolikor toliko, da ali tudi ne, kakor so nanese okoliščine, moč ali volja tistega, ki je ukazoval, in patistih, ki bi imeli ubogati; in večkrat je kak baron, grof ali opat zaprl vrata svojega gradu, in stanovniki kakega trga ali gradišča so dvignili mostove pred svojimi vrati ter sprejeli s puščicami tiste, ki so bili odposlani pobirat desetino, mitnino in vsakovrstne druge davke.

Naj se je Azzone, kateri je bil prva leta svojega gospodovanja takó malo priljubljen in močan, še takó trudil in krvavo potil, da bi naredil kaj denarjev, jih ni mogel nikoli toliko vkup spraviti, da bi cesarju popolnoma splačal tisto svoto, katero mu je bil obljubil za dobljeno dostojanstvo. A ko se je spravil s cerkvijo, je imel vsega v izobilju.

(Dalje pride).

Italijan je čutil, kako mu je pri teh besedah kri vskipela, a zatajeval se je, da bi ne prišlo do spopada. Ker ste ga roki srbeli, je s hitrimi koraki premeril sobo, da bi se s tem gibanjem nekoliko potolažil. Ko se je takó pomiril, kolikor se je dalo, se je zopet poprijel govorenja rekoč:

«Kje ste dlje časa pili, v »mračni kleti« ali v »mačjem kotu«? Danes si moral že prav pridno dvigati kozarec, ker takšne praviš».

«Kar mene zadeva», je nadaljeval Nemeč, »ne poznam na svetu druge stvari, da bi mi srce ganile, razun svojega možnjčka. Vendar, dasi nisem tega nikoli sam skusil, spoznavam jaz takoj tiste uboge neumneže, ki umirajo za kako deklino. In če bi bil ti videl gospoda Marka v Cerugliu, kjer ni bilo kaj delati — se vé, kadar je treba bojevati se in glave snemati, je vse drugače — a če bi ga bil videl tam, pravim, bi bil moral ne le ti, ampak tudi vsak bedak hitro uganiti, da je on doma pustil svojo zvesto udano. Če se je jahalo kam, se je že moralo obrniti proti Ponte Petri ali pa proti svetemu Marcelu, in on je vedno tužno gledal

proti Garfagnami in Lombardiji. Poznalo se mu je, da bi bil najraje zletel čez Apenin in pogledal malce v tisto svoje gnezdo onostran Pada. Zvečer pa se je šetal cele ure sam pod okni, ali pa je na oknu ljubkoval z luno! Mislil si! Vojak, pa zijati v luno! Mora biti pač neumen ali zaljubljen. In pa tista večna zamaknjenost, ki se kaže na njegovem obrazu! Da bi bil že kak pisatelj, še še..... Pojdi, pojdi! vjel se je drozeg.... in pa ti povem še nekaj.....»

Kdo vé, koliko časa bi bil še nadaljeval, toda Italijan, ki je bil že preveč razjarjen, mu je segel v besedo rekoč: «Slišim zunaj žvenkat z orožjem; mora že biti zastavonoša Virlimbacca, ki se ga je nocoj napil kakor sod». Šel je tedaj urno stražit k vhodu, ki je bil na vrhu stopnic. Na to se je tudi Nemeč iz luccanske posadke postavil na svoje mesto. A tisti iz Ceruglia, ko ni imel več nobenega, da bi ga poslušal, se je vsedel v svoj kot ter zopet začel spati.

Mi ga hočemo pustiti, naj mirno počiva, in se vrnemo v Milan, da bomo videli, kaj se godi tam.

Vse vasi naše okolice, katere so bile neposredno pod oblastjo Viscon-

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

—

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

«Ravno imenitni možjé iščejo denarjev med blatom in v kalužah!» je ugovarjal uni iz Ceruglia. «Videl sem že marsikaterega, ki je moral prav nizke službe opravljati, če je hotel priti kaj naprej! No, pa zató še nočem trditi, da bi bil Marko kdo ve kako na slabem. A ravno zató, da bo mogel še nadalje biti velikodušen in darežljiv, potrebuje denarja bolj ko kdo drugi. In pa pride včasih tudi taka prilika, da morajo velikaši še posebno razsipati, kakor na primer, kadar jim kako krilo zmeša pamet. Če morejo tedaj globoko zajeti iz kake ljudske blagajnice, storijo to vrlo radi tudi velikodušni gospodje, vzlasti če jim gospodarji blagajnice posipajo pot s cveticami ter zaljšajo zidovje hiš s preprogami».

Slovenski les preko Trsta, Benetek in Reke je dobil zadnja leta mogočnega konkurenta v švedskem, ruskem in sibirskem lesu, ki je kot severni les trpežnejši, finejši in se tudi draže plačuje. Tu preti torej vsako leto akutnejša kriza našemu lesu, trgovine v Trstu to silno občutijo in skušajo, da si ne priznajo dobička, tlačiti ceno pri kmetu. Da gre to še par desetletij tako naprej, bo moral kmet svoj les skoro zastopj oddajati in ves dobiček pojde raznim kupčevalcem v žepu. Tu je vsekakor dolžnost slovenske inteligence, posebno naših psevdokononov in socijalnih izvedencev, narodni slovenski masi, ki v temnem tava, priskočiti na pomoč. Rusi so jako agilni, ruski parobrodi na Sredozemnem morju se vsako leto množijo, med Črnim morjem in Aleksandrijo plujejo n. pr. mogočni parobrodi »Orel«, »Carica Olga«, »Ciháčov« in dr. Najinteresantnejše je pa, da gre del sibirskega lesa letni čas po reki Obi in Jene-seju v Ledeno morje, obkroži Skandinavijo, in pride preko Anglije in Španije v Egipt. Jediná sreča našega kmeta je le ta, da so komunikacije med Sibirijo in Jutrovem jako primitivne, težavne in silno oddaljene. »Der Himmel ist hoch und Sibirien weit«, — bodi torej povedano našim socijalnim izvedencem, da bi se kdo čez mero ne ustrašil.

Snujejo se kmečke zadruge. Glavni pridelek, ki hojo imeli razpečavati, bo vsekakor les. Žita Slovensko ne rodi v obilju; živina ima že svoja trgovska pota, tu zadruga ne bo imela kaj opraviti; ostane tedaj le še vino in sadje, ki ima pa po večini le krajeven značaj in ne dosega nikakor važnosti trgovine z lesom. Kaj bo torej z lesom?

»Vse dobro za Slovence pride iz nebes in z Dunaja«, to je neka vrsta tajnega programa neke vrste naših voditeljev. Prvi del stavka, ki vpoštevá globoko ukoreninjeni krščanski čut v našem narodu in nas je od nekdanj vodil in tolažil, je dober; zadnja pritiklina, ki so jo ustvarili nekateri naši politiki, je slaba. Jaz pravim: »pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal!« Pustimo up, da mora priti vsaka incijativa z Dunaja. Kaj bo torej z lesom?

Hočem biti malo hudomušen. Vse pri nas teži na Dunaj. Pri kmečkih zadrugah bodo vsekakor nosili nekateri prvi zvonec (venia verbo). V kolikor jaz poznam naše gospodarske izvedence, ni nemogoče, da svetuje kdo, postaviti zadrugne zaloge na Dunaju. Saj imajo naši »onorabili« tam tudi državni zbor. Če pojde tudi slovenski les na Dunaj, se bo tam laho razprodajal. Kdo ne bi poznal peklenske moči naših gorjač!? Posebno ta »artikel« pojde. Če se začne gospoda v zboru zopet »ravšati«, bo Wolf imel priložnost, praktično študirati izvrstnost našega blaga...

Dr. Pečnik ima prav! Mi Slovenci vidimo še vedno le »od ust do nosa«, trgujemo drug drugemu pred očmi ter z nesmi-selno konkurenco uničujemo cene in pošteno trgovino, ki bi nas lahko dobro redila. Zató se tudi ni čuditi in ni preveč zamerjati onim, ki se norčujejo z načrti našega »Trgovskega in obrtnega društva« gledé na prekomorsko trgovino. Ze iz dosedanjih podrobnosti v prelepem načrtu, ki se snuje v našem društvu, je razvidno, da je mogoče jako razširiti našo trgovino veliko čez dosedanje meje... Tekom jednega samega človeškega rodu se dá veliko storiti, toda ne smemo čakati, da vse to »pride samo po sebi«, ker že narave tok sili na to, marveč treba je ta tok pospešiti in napotiti po stalnem načrtu...

V smislu vspehobujanja g. Dr. Pečnika v »Soči« se je pričela letos na Kranjskem neka akcija, ki utegne spraviti trgovino z lesom na pravi tir. Enako bodo morali storiti naši veletržci na Gorickem.

6. Trgovina z deželnimi pridelki. — Dokler te trgovine ne bomo imeli, ne bo mogoča v Gorici niti velika narodna zalogá n. pr. s kolonialnim blagom. To čutijo posebno naši trgovci na deželi, ki sprejemajo od ljudij blago za blago ali se sploh bavijo v manjšem obsegu s kupčijo z domačimi pridelki (fižol, maslo, jajca, orehi, slanina itd.) in vozijo to v Gorico na prodaj; navadno oddajajo vse veletržcu s kolonialnim blagom, ki sprejme vse, da si le ohrani odjemnike na deželi. Da trdka Resberg-Trudnóva ne vsepa, je glavni vzrok prav ta, ker ne sprejema v zameno deželnih pridelkov. Ko se bo torej snovala v Gorici narodna velevtržka s kolonialni, bo treba zvezati ž njo tudi trgovino z deželnimi pridelki. Ako bo moglo naše ljudstvo prodajati po poštenih cenah vse svoje pridelke, mu bo potom take trgovine veliko bolj pomagano nego z lamentacijami o propadanju kmetijskega stanu in s snovanjem gospodarskih zadrug ali konsumnih društev, za katere ni ne prave potrebe ne sposobnih močij, da bi jih vodile.

Že iz teh podrobnosti o delokrogu našega društva je razvidno, da je mogoče neizmerno neposredno pomagati našemu kmetu do boljše prihodnosti prav s povzdigo proste trgovine, izpustivši izpred očíj one velike koristi, katere bi imel posredno od organizacije trgovskega in obrtnega stanu vsled predruženega politiškega položaja, ki mora čim prej slediti...

Marsikaj bi spadalo v ta del naše razprave, kar povemo pozneje, ko bomo raz-

pravljali o povzdigi naše — obrti, na kar čitateleje že zdaj opozarjamo.

Tudi naš kmet torej lahko z zaupanjem pozdravlja organizacijo trgovskega in obrtnega stanu na takó zdravi, takó realni podlagi!

DOPISI

V Gorici, 4. decembra. (»Soča« in učiteljstvo. — Konec). Boj nekaterih učiteljev proti »Soči« danes, od aprila sem, — je nesmisel in očitno voda na mlin večnim neprijateljem učiteljskega stanu. — Saj je »Soča« šele od aprila prosta okov, ki so jo lani silile, da je vedno ostreje odbijala učiteljstvo od sebe! »Soča« je veljala za glasilo naših vodilnih krogov in to je tudi res bila. Jaz sem bil v najožji družbi »narodnega vodstva«, do katerega sem kazal veliko več lojalnosti nego ga je zaslužilo... sebi v očitno škodo. Zató je tudi »Soča« odbijala napade na naše poslance iz »učiteljskih krogov« in zagovarjala našo oficijalno politiko... Zašel bi veliko predačel, ako bi nasteval, kakó in zakaj so prisli v »Sočo« razni članki in dopisi. Tudi je »nevarnost«, da bi mi zopet »Gorickani« besno odgovorili s člankom o »ovadustvu«. Naj recem torej le toliko v splošnih besedah, da »Soča« je zavzela znano stališče nasproti učiteljstvu vsled pritiska tistih tistih mož, katerih vpliva se je oprostila po letošnjem razkolu. Podrobnostij naj ne navajam.

Kaj sledi iz tega dejstva? Gotovo to, da: ono učiteljstvo, ki je se po razkolu »Soči« nasprotno, se bori proti nedolžni lupini, oklenivši se sovražnega jedra! Nasprotno »Soči« po razkolu je nesmisel, ki se stopnjuje v greh proti učiteljskim interesom, odkar so nekateri učitelji stopili v službo »Gorickanov« in v družbo »krščanskega socijalista« kaplana Dermastie. Ti učitelji so se vsled neke slepe jeze proti papirnati »Soči« zvezali s tistimi življi, ki so zakrivilji bivše »grehe« v »Soči«. Koli-kol pametnejše bi bili storili, ako bi bili hoteli spoznati, da je tudi za učiteljstvo le prav in koristno, ako se je »Soča« otrsela vpliva ljudij, ki z učiteljstvom niso nikdar pošteno mislili. Namesto tega spoznanja pa sem doživel bridko razočaranje, da so se učitelji združili s tistimi ljudmi, ki so takorekoč vodili vojno proti učiteljstvu, da bi takó z druženiimi močmi uničili »Sočo«, ker se je otrsela komande teroristov in hotela uvesti tudi stvarno kritiko, položivši veliko kadilnice v kot. — Skratka: Po razkolu je bilo mesto za svobodnomiselno učiteljstvo le v krogu »Soče« in nikjer drugod, najmanj okrog »Gorice«, kjer so zbrani vsi tisti, ki so v prejšnjih časih nasprotovali vsakemu svobodnomu gibanju med učiteljstvom. Jaz sem debelo gledal to zv-zvo najradikalnejših učiteljev z najrjernejšimi nazadnjaki, ki so vihleti prej gorjač nad prvini; debelo sem gledal, ko je pripeljal v Gorico za urednika »Gorice« g. Petra Medveščeka tisti mož, ki je tekem let priobčil v »Soči« celo vrsto napadov nanj: ta dva sta si ležala v prijateljskem objetu, Medvešček pa je zlorabljal one njegove dopise, da je dokazoval in o »nesramnost« itd. Ali je mogoče večje perfidnosti spletkarske usode! Ako bi jaz take reči povedal in neoporečno dokazal, bi mi isti Medvešček zabrusil v obraz le psovko: ovaduh! — kakor je storil v drugem služaju!

Naj končam! Vsak razsoden učitelj lahko vidi, da je »Soča« od aprila sem prosta nekih spon, ki so jo prej liščale...; od takrat je tudi v učiteljskem vprašanju vse drugače nastopala. »Soča« pospešuje tudi na vso moč organizacijo trgovskega in obrtnega stanu, jaz sam pa govorim na vseh shodih v prilog učiteljstva... Nasproti temu pa je gotovo kakor amen v očenasu, da učiteljstvo ne sme pričakovali resničnih simpatij od strani »Pr. Lista« in »Gorice«. Tej klerikalni družbi je dobro došla pomoč nekaterih učiteljev, čes: hilf, was helfen kann! da se le enkrat znebimo teh »Sočanov«!

Drugih komentarjev ne pišem. Učiteljstvo naj samo sodi in izbira.

A. Gabršček.

Iz Kobariškega Kota, 3. decembra. (Zaupnica). — Redki so dopisi iz naše krejske zupanije v cenjeni »Soči«. Danes naj se pa oglasim jaz zaradi zaupnice, katero je sklenilo naše starasinstvo po dolgotrajni agitaciji vikarijev Fona in Sedeja. Med agitacijo so padali tudi lepi prijimki »potep« in »slepar«. (Prav po »Gorickanski« olik! Uredn.) — Naši starasini, razun petih, so takó na kratkem privezani, da se dajo vloviti za vsako dobro besedico iz ust »nuntevih« ali za »pudele« snopsa. — Zató je vredna tudi zaupnica le »pudele« snopsa! Kar je možakarjev, ki kaj veljajo in razumejo, vedó vsi, za kaj se gre in so proti zaupnici. Glas nezavednežav je za to priliko sicer štel, velja pa le »pudele« snopsa! Zanaprej se že pomenimo, ko bo čas za to!

Starasini v Borjani so takó kratki, da jim je vse med, kar govori vikar Sedej. Ali niso se prepričani, da on dela le — za sebe, kmet pa naj zopet sam malo več misli in se ne pusti »za norca imeti«, tudi od g. Sedeja ne!

V »Soči« je bil omenjen tudi »mežnartajnik«. Resnici na ljubo moram povedati,

da je nedolžen pri vsem tem; on ni agitoval za zaupnico, proti tudi ne....

Za zupana imamo moža, zidarja, ki pravi, da bi sel raje 3 leta v Gradiško med »restante« nego da je za zupana, tak strah ima pred svojo častno službo. Umevno torej, da ga imata imenovana vikarija na vrvi, kakor psička.

Podzupan v Staremselu je mož, ki vsakih 5 minut spremeni svoje »prepričanje«. Tudi za to zaupnico je najprej glasoval, pa ko je videl, da je 5 starasim odločno proti, je rekel: »Skoro da bi bilo bolje, ako bi bil z vami potegnul!« Če bi bil kaj vreden, bi bil poskrbel, da bi se zvonic vendar enkrat se dozidal, ker ga zidamo že 3 leta, da kamenje nadlega dela okoli cerkve.

Bojanci pa bi bili imeli raje pokazati svojo »kunst« v pravdi s Seljani. Prišla je celó komisija, dr. Egger celó iz Gorice, a nazadnje so vzeli Seljani se več sveta nego so ga prej imeli. Stroški so pa bili veliki. Po krčmah znajo zabavljati, storiti pa nič!

Mi Krejci pa bi morali vendar enkrat že poznati našega g. Jakoba, ki od pogreba hitro leti v hiso po denar, ker se boji, da bi kaj »stov« ne zgubil. Denar, to je njegov »ideal«, katerega nabira obilo med nami, ni torej treba, dz bi nam še povsod »komandirali«. Se morda še kaj oglasim! (Prosimo. Uredn.) Iščitega.

Iz Kreda pri Kobaridu. — Na nedeljo 26. novembra t. l. je bila sklicana občinska seja. Na dnevnem redu je bila: »zaupnica grofu Coroniniju«, katero je pa predlagal g. tajnik in ne g. zupan. G. tajnik je govoril nekako tako-le proti starasim: Kakor je Vam znano po časopisih, da je grof Coronini odstopil, ker je nastal razpor na Gorickem. Da bi se ta razpor poleg, skušajo občine poseči vmes z zaupnicami. In kakor veste, v Trstu imamo tudi grofa za namestnika, in tako bi bilo prav, da bi tudi mi imeli grofa za poslanca; saj kjer je bila kakšna sila, so le tega grota naprej potiskali.

Na to se oglasi starasina Ant. Cenčič, ki je pojasnil, zakaj da je odstopil grof Coronini, in zahteval, da naj razpor sami poravnajo doli v Gorici, potem naj se napravi zaupnica. In zraven je tudi zahteval, da naj sejo plača tisti, ki jo je zahteval, za kaj takšnega seje ni bilo potreba na občinske stroške. — Za tem sta se oglasila še dva starasina, ki sta tudi zahtevala, da naj goriski razpor sami poravnajo, poleg damo zaupnico.

Na to se oglasi g. zupan, ki pravi, da kdor ni za zaupnico, naj vstane gor, in vstane jih pet proti enajstim.

Tako je bila sklenjena zaupnica, pa recem: samo besedo »zaupnica« so sklenili, drugega nič. Kakšna da bo zaupnica in kaj je ta zaupnica, vseh enajst starasim tega ne vedó in niso tudi zahtevali kaj takšnega. Saj se je že marsikateroga vprašalo, ki je bil za zaupnico, da kakšno zaupnico ste napravili, pa pravijo: ne vem kakšno!

Torej vidite, dragi čitateleji, da niti tega ne vedó, »za kakšno zaupnico so glasovali«.

Zdaj se ne vé, kakšna da je Krejske zupanije zaupnica in v kateri kovačnici so jo skovali. Po priložnosti še kaj, g. urednik, ako bo potrebno. Občinar.

Dostavek uredništva. — Ta dopis nam je došel od priprostega kmečkega občinarja. Popravili smo le par jezikovnih hib, drugače je ostal dopis nedotaknjen. Brez dvoma je čist odsev resničnega položaja. — Tudi drugi dopis iz iste občine nam je došel od prostega občana. Dokaz, kakó se naše ljudstvo giblje v zdravem smeru....

Ta dopisnik pripoveduje, kakó je tajnik predlagal zaupnico v seji. Gosp. tajnik in učitelj Ivan Ivančič pa nam piše, da za zaupnico ni prav nič agitoval in da je bil čisto nepristranski; v seji je spregovoril toliko, kolikor je bil po službi dolžan. Dalje piše doslovno;

»Starasini, ki mi more reči in dokazati, da sem ga nagovarjal za zaupnico, sem pripravljeno odstopiti celoletno tajniško plačo. Res je pa, da sem bil zadnjega tržnega dne v Kobaridu (20. nov.) trikrat silovito napaden od starasim (vemo, od katerih!! Ured.), čes, da sem jaz zakrivil, ker ni se starasinstvene seje in se je s tem zaupnica zavlekla. Kred, 2. dec. 1899. Iv. Ivančič.« — Resničnost o nepristranskosti g. tajnika nam potrjuje še posebe — zupanstvo.

Ako je temu takó, tedaj so občinarji krivo tolmačili ono, kar je storil g. učitelj kot občinski tajnik.... S tem bodi reč poravnana. Sicer ga opravičuje tudi drugi dopisnik v današnji številki.

Dostavljamo še, da nas »Sočanov« prav nič glava ne boli radi te zaupnice. Upamo, da bodo občinarji prihodnjé bolj previdni pri volitvah v starasinstvo!

Domače in razne novice.

Osebnost vesti. — G. Matej Fabijan, c. kr. sodni pristav v Ajdovščini, je imenovan c. kr. okrajnim sodnikom v Kobaridu. G. Henrik Lasič, c. kr. sodni pristav v Tolminu, je premeščen v Ajdovščino.

Smrtna kosa. — Umrla je včeraj po dolgi mučni bolezni gospa Ana Krajnik v Kobaridu, soproga bivšega nadučitelja. Pogreb boše jutri ob 1½ uri popoldne.

Žalujočim preostalim naše iskreno sožalje.

V Ljubljani je umrl g. Ivan Pórdan, dež. poslanec, predsednik trgovske in obrtne zbornice ter znani zlagatelj vzgialo družbe sv. Cirila in Metoda. Pokoj njegovi duši!

Veleposestnikom! — Dasi smo dobili uradni »L'Osservatore Triestino« šele včeraj v Gorico, smo vendar pohiteli po vzhledu prejšnjih let, da podajamo danes v prilogi uradni izkaz volilcev v prvi volilni skupini velikega posestva. Opozarjamo p. n. gosp. veleposestnike na ta izkaz, zlasti ker se je število volilcev po davčni reformi, po kateri je bil znižan zemljiški in hisnorazredni davek, skrčilo na 205, dočim je bilo pri splošni volitvi l. 1895. se 289 in l. 1894. pri dopolnilni 305 volilcev. Ker utegne biti marsikdo izpuščen, in ker je vsa reč jak važna, prosimo pozornosti!

Prihodnjé objavimo imena tistih, ki so bili l. 1895. se vpisani v tem izkazu, ali jih letos ni več.

»Goriska ljudska posojilnica« in dr. Gregorčič. — Tak je naslov članku v zadnji »Gor.« Ko smo ga prečitali, se nam je res kar mило naredilo okoli srca zaradi — dr. Gregorčiča! Neradovoljno se nam je izvil vzdih: Za Kriščevo voljo, ali tako nizko je že padel ta naš toliko slavljani dr. Gregorčič, da potrebuje takó smešne kadilnice v svojem listu? In po vrhu se takó za lase privlečena polemika o posojilnici in dr. Gregorčiču!

»Gorica« prav išče prilike, da smeši sebe in svoje krušne očete!

Članek naglašá najpoprej, da za »Gorisko ljudsko posojilnico« nima dr. Tuma kdo vé kakošnih zaslug, ker deluje pri njej s pomočjo dobro plačanih uradnikov, dočim so jo drugi rodofjubi vzdrževali v najljubših časih (smešno! znani niso, kakor dr. Tuma!) brez uradnikov in brez plačila.

Na tak uvod je priobčil dr. Gregorčič pismo, katero je dobil od posojilnice l. 1893. Občni zbor 30. marca istega leta namreč ni več izvolil dr. Gregorčiča v ravateljstvo, ker je bil državni poslanec. Naravno, da je na občnem zboru spregovoril predsednik dr. Tonkli nekoliko zahvalnih besed. Se bolje pa je hotel izkoristiti to priliko v prospel svoje politične stranke — tajnik Andrej Gabršček, ki je sestavljal na dr. Gregorčiča posebno zahvalno pismo. In to pismo tega toliko preklinjanega Andreja Gabrščeka je natisnil dr. Gregorčič v svoji »Gorici«, da dokáže svoje zasluge za posojilnico, katerih mu ni nikdo odrekal, še več, da bi dokazal, da je storil za prospel naše posojilnice več nego — dr. Tuma.

Ne bomo ponatiskovali fraz, katere je trosil Andrej Gabršček v obilni meri, marveč pogledjmo si stanje, katero je pustil dr. Gregorčič koncem l. 1890., ker do tistega leta je v resnici deloval največ kot denarničar pri posojilnici.

L. 1890. je bilo torej: deležev 15.870 gld., hranilnih vlog 58.990, izposojil 81.502, rezervnega zaloga 3399, prometa pa le 103.603 gld. (Več prometa je zdaj vsak mesec!)

Ze v l. 1890., posebno pa v l. 1891. in 1892. je opravljal Gregorčičeve posle — Andrej Gabršček!

Se l. 1894., ko ni bilo dr. Tume, je bilo poslovanje naše posojilnice strašno revno: hranilne vloge 109.552, rezervni vlog 9801, promet 150.182. — Pač uprav škandalozna mizerija za prvi zavod goriskih Slovencev.

Ze l. 1895., ko se je bolj zavzel za posojilnico Andrej Gabršček (— »Soča« je najbolji dokaz za to!) —, se je povzdignil promet na 255.861. Ko je pa začel delovati v posojilnici dr. Tuma s svojo neumornostjo in znanjem, se je začel silno dvigati ta naš prvi denarni zavod. L. 1896. je bilo že prometa 506.864, leto pozneje 818.361, leta 1898. pa kar 1.247.445; letošnji promet bo zopet večji. Lani je bilo: deležev 42.840, hranilnih vlog 545.621, rezervnega zaloga (očitnega) 20.617 gld. Pač velikanski napredek, dasi je dr. Tuma ustanovil tudi »Trgovsko-obrtno zadrugo«! — Pod dr. Tumo je posojilnica kupila posestvo sedanjega »Sol. Doma« in dvoje hiš v Gospodski ulici; ta posestva v Gorici se neizmerno važnosti za vse Slovence v tej deželi! — Čitateleji naj torej primerjajo sami Gregorčičevo ali Tumno dobo v posojilnici! Ali vprašamo: kdo je dr. Gregorčiču odrekal zasluge, katere si je bil pridobil svoj čas? Saj so ga one zasluge — povzdignile do časti, katere zdaj uživa! Zaradi tega pa smemo tudi po vrednosti ceniti zasluge dr. Tume! Ali to je, kar boli dr. Gregorčič: Vajen je pač bil, da so sle vse zasluge tudi drugih mož na njegov rovaš!

Takó krasno se razvijajočo posojilnico pa je bilo neobhodno potreba dvigniti iz nizine primitivnosti na visino dobro urejenega denarnega zavoda. Z notranjo uredbo izza časa Gregorčičevega bi ostala posojilnica se vedno neznamenat zavod, skrit tam v Židovski ulici v Tonklijevi »kleti«. »Goriska ljudska posojilnica« je danes po svoji notranji uredbi vse nekaj drugega nego je bila za Gregorčičevih dob. Ta preemba pa je bila neobhodno potrebna, ali priti je moral šele dr. Tuma, da jo je izvršil. Umevno je, da so morali priti v posojilnico — uradniki, in skrajna perfidija je, ako »Gorica« to dejstvo naglašá nekako proti dr. Tumi, ko govori z največjo polivalo — zanj! V posojilnici je danes dela ze več uradnikov, ki se plačujejo

skoro da z uradnino, katero zaslužijo. Le z dobro izvežbanimi uradniki je postavljeno poslovanje posojilnice na trdna tla! Saj so „Goričani“ iskali za svojo spletkarsko „Centralno posojilnico“ takoj uradnika, še predno so pričeli!

„Goriška ljudska posojilnica“ je danes naš prvi zavod v deželi! Po Gregorčič-Ferflovem receptu pa bi jo danes prekosila kmalu tudi sempeterska in biljenska; toliminska, cerkljanska in kobaridska pa bi hite deleč nad njo. In da je danes to, kar je v vsem svojem sjaju, se ima zahvaliti izbornemu organizatorju dr. Tumi, katerega je imenoval isti dr. Gregorčič 17. aprila t. l., da je izborni naš — Finanzminister!

Zla volja intrigantov seveda lahko škodi tudi najboljshu denarnemu zavodu, zlasti ob letošnji splošni denarni druginji. Vemo tudi, da „Goričanska“ banda ni imela srčneje želje, kakor to, da bi spravila našo vrlo posojilnico v zadrego. Zato so tudi naši „maginati“ odpovedovali večje hranilne vloge, ali bilo jim je postreženo. Nesli so denar v tuje zavode. Ako izvemo natančneje imena... jih objavimo!

Zakaj je priobčila „Gor.“ oni nespačetni članek povemo prihodnjic. Odgovorimo jej tudi po zaslužju. (Konec pride).

Predavanja. — V kratkem se — kakor čujemo — priredi tu v Gorici prav zanimiv cikel predavanj. Upamo, da bo vse res tako, kar se govori! Namen je prav lep, stvar tudi, kakor se danes lahko konstatiramo. Veseli nas, da tudi Slovenci v Gorici spoznavajo veliko važnost predavanj za prosveto naroda. Mi želimo celemu podjetju mnogo sreče. Ob jednem pa tudi zagotavljamo prirejalcem svojo podporo. Le naprej! „Kar more, to mož je storiti dolžan!“

„Dr. Pavlica — burkež.“ Pod tem naslovom je priobčila „Gor.“ člančič, ki je nekatere brunne dušice presenetil, čes: glejte „Gor.“, ki je proti dr. Pavlici! — Na to rečemo:

Dr. Pavlica je nekaterim okrog „Gor.“ le v toliko neljub boter, ker je raznešen glas, da je določen za kandidata v V. kuriji, ko se bodo naši klerikali pulili za Gregorčičevo dedščino. Mi „Sotani“ bomo skrbeli za to, da delajo račun brez krčmarja.

V ostalem pa je „Gor.“ zavrnila dr. Pavlica le radi dvoumnosti, ker v saljivem delu svojega govora ni hvalil „Goričanov“, namreč jih je dozdevno zafkraval enako, kakor „Sotani“. Ako bi dr. Pavlica ne bil tako nejasen v tem delu govora, bi ga bila „Gor.“ prezirala, čes: že opravi bratec „Prim. List“ svojo dolžnost. Sicer se „Gor.“ ni dotaknila jedra Pavličevega govora. In to govori jasno dovolj!

Mesto c. kr. sodnega kancellista v Cerknem je razpisano, in sicer je vlagati prošnje do 5. jan. 1900. pri okrožnem sodišču v Gorici. Razpis v „Observatore Triestino“ za to mesto v Cerknem, torej za čisto slovenski kraj, pa je objavljen samo v — laščini. Naša okrožna sodnija izvaja torej ravnopravnost takó, da razpisuje službe za čisto slovenske kraje le v laščini, prav kakor da bi Cerkno stalo tam kje za Cervinjanom! — V razpisu se rabi za Cerkno izraz „Circina“! — Ker je trdil dr. Verzegnassi v drž. zboru, da Slovenci na Goriškem hočejo vse italijansko posloveniti, ga vprašamo, kako pride slovenski kraj Cerkno do imena „Circina“? Ali radi tega, ker hočejo Italijani vse slovensko poitalijančiti ali radi tega, ker Slovenci hočejo vse italijansko posloveniti?!

V šempaski občini vlada velika nevolja radi tega, ker je staršinstvo v zadnji seji izvolilo občinskim obhodnikom Frana Persiča, ki je posestnik, voli v 2. razredu, ima samo 1 otroce, ter ni potrdilo Blaža Batičeva obhodnika, ki je siromak ter je po smrti prejšnjega obhodnika Antona Batiča že opravljal v polno zadovoljnost službo obhodnika. Persič ima dosti posestva, Batič skoro nič, torej bi bilo bolj prav, ako so izbrali slednjega obhodnikom, ki je znan tudi kot pošten in ugleden mož. Persič je bil nekaj cerkvenik, ali je bil odstavljen, — današnji dan pa je ta mož ljubljeneč župnika-zupana Grca, in zato je bil določen občinskim obhodnikom. Grčeva stranka je glasovala zanj, navzoči člani Faganelove so bili proti!

Tako se postopa na „katoliški podlagi“!

Strašna „surovost“. — Človekoljubna in vseh delikatnih ozirov polna „Gorica“ se zgraža nad našo „surovostjo“, ker smo rabili v Gorici razširjen naslov „c. kr. lebedige Leiche“ za politikujeve rove, ki je bilo znano po Ljubljani z imenom Suholazec. Kaj moremo mi za to, ako je v Gorici zgubilo lepi naslov Suholazca? — Kar se pa tice „surovosti“, naj „Gorica“ pometa pred svojim pragom, kjer je surovosti takó polno, da vsi „Goričani“ s Suholazcem vred vtonejo v njih. Suholazec sam pomaga pri surovostih v „Gor.“, saj tičel cel dan v liskarni, naj torej prenese tudi svoj goriški naslov, fiskan enkrat v „Soci“.

Postavek: Neki „kroški žničar“, ki stoji v okrilju slavnega „loginega“ odseka, prično zabavlja po gostilni: o dr. Tumi in Gabrščeku. Tako je ta dni rekel proti nekemu gospodu: „Da bi bil h: dič vzel dr. Tumo in Gabršček, pre: no sta prišla v Gorico“. To je gotovo velika surovost, izgovorjena javno, ali „Gorica“

preče sigurno, da smo mi surovi, ker smo zapisali to, kar je izpregovoril njen pristaj! Ti znajo, kaj ne?!

V Čepovanu so si mnogo belili lase, kdo neki je pisal v „Gorico“ oni fauzni dopis o župniku-zupanu in slučajno deželnemu poslancu Grči. Naposled so prišli do sklepa, da ga je spisal najbrže lepi profesor izpod Čavna, ki je tudi le slučajno častni občan „Čepovanski“ (Dopis nositak podpis). Poslanca za okraj goriške oklice sta namreč oba „tovarisa v enakih težavah“, ker obema se je že omajal stolček, katerega se tiščita kakor klop. Zato pa drug drugega „troštata“, kakor vesta in znata. In takó nas je tudi lepi profesor pošiljal v Čepovan vpraševat, ako hočemo vedeti, kakó imeniten mož je župnik Blaž Grca. Toda v Čepovan hoditi, je nevarno, ker bi nas utegnilo dole ali le kako razočaranje. Mesto lepih novic bi izvedeli, kakó je Blaž Grca l. 1889 rohlen proti istemu lepemu profesorju in tretjemu „tovarišu v enakih težavah“, dr. Aleksiju Rafaelu Rojcu, čes, da sta — framazona.

Ali pustimo jih zdaj v prijateljskem objemu, če tudi je dr. Rojic se tam poleti divjal proti „škofovskemu hlapcu“ Grči, in vprašajmo raje: Čemu pa bomo hodili gori v Čepovan vprašat, kakošna imenitno pridobitev je doživel goriški okraj z župnikom Grco, mi bi radi to izvedeli tu na planem? Morda je pa lepi profesor sam vedel, da tu na planem bi živ krst ne vedel povedati kaj v prilog župnika Grca? To bo! Zato pa, volilci: le v Čepovan! Lepi profesor vas še pogosti v svoji vili, ako pridete o počitnicah!

Goriški Slovenel v državnem zboru. — Edini naš zastopnik na Dunaju je bil izginil le za dva dni iz Gorice, ko ga je „Soca“ okarala; od sobote je pa zopet doma. Menda je sel koncem meseca le po nezaluze dijete na Dunaj. Služiti 10. gld. na dan poleg cele profesorske plače brez službe in sedeti doma, je gotovo prijetno „delo“.

Dr. Gregorčič je torej takó dobro plačan in ima 24 ur prostega časa na dan, da vodi v Gorici črno vojsko proti dr. Tumi in vsem tistim rodoljubom, ki nočejo ponižno stati za njim z veliko kadilnico in mu hozano vpiti...

Toľiko časa ni bilo državnega zbora, a zdaj, ko vendar enkrat zboruje, je eden poslanec zbehal v Afriko, drugi pa sedi doma in mu kuje zaupnice... Takó smo zastopani goriški Slovenci na Dunaju!

Dr. Pavlica — v Kanalu. — G. dr. Jos. Pavlica bo imel baje prihodnje nedeljo javen shod v Kanalu. Vezal bo zopet svoje krščanske-socialne otrobi, iz katerih ne more biti nikdar kruha za goriške Slovence. O tem, kar je govoril na shodu delavcev v Gorici, mu je nekaj že odgovoril slov. trgovec; mi mu odgovorimo obširneje v eni prihodnjih števil, da bodo jasni in čisti račun med nami. — Kar se tice našega kmeta, naj čita v „Soci“ razprave na I. mestu, posebno pa v številkah tega tedna. O položaju delavcev bomo govorili v kratkem. Zato svetujemo našemu kmetu in delavcem, naj ne pričakujejo boljših časov iz — semenišča, odkoder naj bi nam dajali dobrih duhovnikov, ne pa apostolov jeze, sovrašstva in razpora! Kmetje in delavci naj se raje oklenejo organizacije trgovcev in obrtnikov, ker le v njih družbi, v vzajemnem delovanju z njimi dosežejo boljših časov v tej deželi, drugače ne!

Dr. Pavlici seveda nikdo ne more braniti, da prireja shode po deželi. (Dr. Tumi, ki je poslanec, so sedanji „Goričani“ zamerjali...) Ali svoje somišljenike naravnost svarimo, naj se ne dajo speljati na led od sofistov iz semenišča! Mi nastopimo proti njihovim konfuznim naukom z vso odločnostjo, kajti sposobni niso za dobre vspehe, marveč le v to, da se pojmi zmešajo in otemni pogled v sistematiško delo, katero moramo Slovenci pričeti, ako si hočemo pridobiti boljše prihodnosti!

Toľiko Kanalcem za dohodnico dr. Pavlice.

Novo notarsko mesto. — Ker se je ustanovila v Kobaridu okrajna sodnija in je bil notar Kotnik premeščen iz Tolmina v Komen, ostane za Tolmin le eno notarsko mesto, drugo pa pride v Kobarid. To novo mesto je že razpisano, in je vlagati prošnje do 20. t. m. na notarsko zbornico. — Umevno je samo po sebi, da to notarsko mesto mora dobiti le Slovenec. Menda je dosti, da je v Tolminu Lah za notarja, v Kobarid mora priti Slovenec!

Važno poštno odredbe. — „Wiener Zeitung“ je priobčila naredbo trgovinskega ministerstva, s katero se z novim letom uveljavijo nekatere važne premembe sedaj veljavnih poštnih določeb. Dosedanja dostavnina, ki se je plačevala na deželi za dostavljanje pisem, se odpravi, istolako dostavnina za dostavljanje časnikov. Tudi nekatere poštno pristojbine se premene. Dopisnice, ki so doslej veljale 2. kr., bodo veljale odslej 5 vinarjev, pristojbina za tiskovine, ki je znašala 2 kr., bo v prihodnje znašala 3 vinarje, za pripravljena pisma bo plačevati namesto dosedanjih 10 kr. pa 25 vinarjev. Tudi za mejnarodni promet so se določile nove takse in izdajo se tudi povsem nove poštno vrednostne znamke v kronski veljavi.

Društvene vesti.

„Beseda“ za „Šolski Dom“ bode v nedeljo dne 10. decembra v dvorani „Slovenske Čitalnice“ v Gorici. Vspored: 1. „Domovini“, česki napev; poje možki zbor. 2. „Daj mi, dekle, pušljic!“ (narodna), harmoniziral in za koncert priredil Stanko Pirnat; poje možki, ženski in mešani zbor. 3. „Igra Piké“, šaloigra v enem dejanji. Poslovenil Miroslav Vilhar. Osebe: Baron Rocherrier, Zan, njegov sin — Mercier, trgovec — Roza, njegova hči. Godi se v Parizu pri gospodu Mercier-u. 4. „Po zimi iz sole“, uglasbil P. H. Sattner; poje možki zbor. 5. „Kdor se poslednji smeje“, gluma v enem dejanji, poslovenil Ivan Kalan. Osebe: Gospa pl. Podgorska, mlada vdova — Henrijeta, nje hišina, Karol pl. Trnovski, posestnik — Natakar. Godi se v Baden-Baden-u. Vspored bode izvrševalo čitalnično, pevsko in igralno osebje. Začetek ob 7. uri in pol zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo. — Sedeži na divanah: I. vrste po 80 kr., II. vrste po 60 kr., III. vrste po 50 kr., IV. vrste po 40 kr., na stolih V.-X. vrste po 20 kr. Listki za sedeže bodo na prodaj na dan „Besede“ pri čitalničnem čuvaju in zvečer pri blagajnici. Čisti denarni dohodek se izroči „Šolskemu domu“. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi najuljudneje veselilni odbor.

V Gorici, dne 5. decembra 1899.

„Slovensko pevsko društvo“ v Trstu vabi na II. koncert z opereto „Čevljar baron“, kateri bo v nedeljo, dne 10. decembra 1899. v redutni dvor. gledališča „Politeama Rossetti“ (uhod Via Chiozza). Na koncertu sodeluje vojaški orkester pešpolka štev. 47. baron pl. Beck iz Gorice. Začetek ob 7. uri zvečer. Razpored: 1. Schubert: „Slovenske pesmi“, potpourri, godba. 2. D. Jenko: „Sto čuštis Srbije tužni“, zbor. 3. Kling: „Kriegerfest“, Ouverture, godba. 4. Suetana: Sekstet iz opere „Prodana nevesta“, izvajajo: gospa Ema Bartelj, g. ene Eufemija Piščanc in Zofka Zornikova, gospodje Srečo Bartelj, Ivan Umek in Prunk Josip. 5. Zajc: Zbor iz opere „Zrinjski“, godba. 6. „Čevljar baron“, opera — 3 dejanjih. Vstopnina za osebo 1 krono. — Sedeži v prvih dveh vrstah po 1 gld., v drugih 3 vrstah 80 nvc., ostale vrste po 1 krono. — Sedeži so na prodaj v kavarni Commercio, a na večer pri blagajni.

Za „družbo sv. Cirila in Metoda“ je prejelo naše upravnistvo: O priliki svaľbe gospodov Andreja Mrevle in Franca Saksider pri gospej Franciski Mlecnik v Dornbergu se je nabralo v društveno prisco gld. 3.30. — Tolminska Ciril in Metod darujeta o priliki odprtih mošnjikov pri kupovanju cigaret 2 kroni. Skupaj gld. 4.30.

Razgled po svetu.

Dr. Fran Smolka, mnogoletni predsednik poslanske zbornice, odlični poljski rodoljub, je umrl v ponedeljek v Lvovu. Rojen je bil 5. nov. 1810. v Kaluzu v Galiciji. l. 1836. je bil promoviran doktorjem prava na lovskem vseučilišču. Kmalu potem je postal odvetnik. Zapletel se je bil v politiške agitacije, radi katerih je prišel v sodno preiskavo, in konec je bil ta, da je bil kot veleizdajica in zarotnik obsojen na smrt. Cesar pa ga je pomilostil, ali izgubil je bil doktorat in pa pravico, izvrševati odvetnikovanje; pa tudi to je dobil nazaj. L. 1848. je stal na čelu narodno-politiškega gibanja med Poljaki in pod njegovim uplivom je bila 19. marca ist. l. sestavljena adresa Poljakov ter odposlana cesarju. Dne 26. jun. je bil poklican na to v državni zbor, kjer je bil najprej podpredsednik, potem pa predsednik. Bil je izvoljen opetovano v dež. in drž. zbor, kjer je užival od vseh strank simpatije.

Posebno za Galicijo ima Smolka neveljivih zaslug, ker se je potegoval ves čas za njeno avtonomijo. Njegov doprnsni kip se nahaja v stebišču državne zbornice.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je imel 4. t. m. sejo, v kateri so ostro prijemale Goluchowskega. Kramar je rekel, da trozeva je brez pomena, da služi samo v korist Italiji in Nemčiji. Grajal je vlado radi postopanja glede na dogodke v Srbiji ter izjavil, da Čehi ne bodo glasovali za budget. Stransky je dejal, da hiti Goluchowski od blamaže do blamaže, kritikoval je vladno postopanje glede Krete, Črnogore, Srbije trde, da Goluchowski štiti Milana, katerega je imenoval ničvrednega pustolovca. Kathrein je rekel vmes, da obžaluje, da imenuje tako očeta srbskega kralja na kar je odvrnil Stransky: To naj obžaluje njegov sin ne vi. Bärnreither in Funke sta zagovarjala zvezo. Goluchowski je odgovarjal le na kratko, h koncu na predlog poročevalca Dumbe pa mu je večina izrekla zaupanje!

Položaj na desnici je tak, da vsak hip desnica lahko razpade, ker Poljaki in Nemci niso uneli za česko obstrukcijo, temveč baje silijo celo Čehi, naj kapitulirajo pred levicariji glede na pogajanja. Tako se glasi en del časnikarskih poročil o položaju na desnici, ali to vendar ni kar tako verjetno, saj so nam zagotavljali še pred par dnevi,

da desnica je solidarna, da se ni bati, da razpade! Ali so bila tista poročila samo — politiški humbug?!

Spravna pogejanja med Čehi in levicariji, da bi se omogočilo redno delovanje v drž. zboru, so splavala po vodi; ker Nemci ostajeno pri svojem binkoštnem programu. Čehi bodo nadaljevali obstrukcijo, in konec bo ta, da pojde državni zbor zopet kmalu na počitnice, ako ne pride prav kaj izvenrednega vmes! V parlamentu vlada neka tišina, vse stranke čutijo važnost momenta, vse čutijo, da nastopi lahko kaj zgodovinsko pomenljivega.

V tiskovnem odseku so govorili med drugim tudi o spremembi tiskovnega zakona, kateri je zastarel. Prav skrajni čas bi bil, da se dá tisku svoboda, kakor mu pritiče.

V odseku za premembo § 14. je bil pri novem glasovanju po reasumiranju razprave sprejet predlog, naj se § 14. popolnoma odpravi. Poročilo o tem je prevzel posl. Kaiser, potem ko so se temu branili dolgo časa baš tisti, ki so se v enomer zagajali v omenjeni §.

V ogerski državni zbornici je odgovoril ministerki predsednik Szell na interpelacijo glede prijavljanja rezervistov na kontrolnih shodih, da isti niso bili kaznovani, ker so se prijavili v maternem jeziku, marveč ker niso poslušali vojskega povelja.

Lepo se je izvil!!

Kuga pretl. — Danes popoldne pride v Trst Lloydov parnik „Berenice“, ki je okužen, ker na njem se je pripetilo več slučajev kuge. Delajo se res priprave v lazaretu pri sv. Jerneju, ki uverijo na to, da bi odstranile nevarnost, ali kdo ve, če bodo te priprave zadostovale; očistili so skladišča, spalnice za mornarje, priredili so za razkuževanje, uničili pougane, ki so najbolj nevarne za raznesitev kuge, itd. Na ladiji je kave, ki je vredna 2 milijona gold., in za izkrcavanje je najetih že 50 delavcev, ki za ves čas karantene ostanejo v lazaretu kakor tudi zdravniki. — Nevarnost je velika, in v vseh pristanih, kjer je bila ladija, niso pustili nikoga na kopno; najboljšje za odvrnitev preleče nevarnosti bi bilo: ladijo potopiti!

Državni zbor. Poslanec Šilény je v svojem večernem govoru povdarjal, da sodanji vladi ne more dovoliti proračuna. Omenjal je zvišanje davka na sladkor, uvedenje novega civilnopravnega reda, kar nalaga državi novih bremen. Med njegovim govorom je došla v drž. zbor vest o smrti dr. Smolke. Govornik je zahteval, da sme pretgati govor ter ga nadaljevati v prihodnji seji ali predsednik tega ni dovolil. Kasneje se je predsednik spominjal umrlega Smolke v toplih besedah. Poslal so deputacijo k pogrebu, desnico zastopa Povše.

Posl. Udržal je dolžil vse dosedanje vlade sovraštvu proti Slovanom. Na Českem se ni nič zgodilo za uravnavo rek in melioracije, industrija in kmetijstvo trpi. Funke je izjavil, da levice se bo bavila kasneje s proračunom. Skala je zatrdil, da Čehi ne dovolé Claryjevi vladi nikakih potrebščin, dokler ne dobé svojih pravice. — Potem je bilo na dnevnem redu nadaljevanje prvega čitanja proračuna za l. 1900.

Kako skrbi pravosodni minister Kindinger za koroske Slovence. Sedaj, ko je osrečel štajerske Slovence z imenovanjem Wurmserja predsednikom celjskega sodišča kljubu temu, da je bil med ogromno slovensko večino v celjskem okraju Wurmser zapustil izza prejšnjega svojega tanjkajnega službovanja najžalostnejše vtise, je obrnil g. pravosodni minister svojo pozornost na koroske Slovence. V Velikovec pride za sodnika tisti Rotschek, ki je bil radi svojega slovenofobstva svoj čas prestavljen iz Smarja na Štajerskem v Slovenjgradec ter potem disciplinarnim potom v Železno kapljo. Od tu ga je spravil Kindinger po prigovorjanju nemških nacionačev v Velikovec. Okraj steje 12731 Slovencev in samo 4746 Nemcev — in vendar so poslali tje takega moža. V Pliberk je prestavljen iz Rožeka Pirker. Okraj steje 17.206 Slovencev in samo 3860 Nemcev. Vprašamo, kako bo tam uradoval Pirker, ki ne zna niti besedice slovensko! Slovenci na Koroskem so torej ukleti, ineti sodnike in jih plačevati, čeprav jih ne razumejo! Zadnji čas je pač, da tudi slovenski državni poslanci pokažejo Kindingerju, kar mu gre, kakor so to storili Čehi, ker s takim postopanjem pač do skrajnosti žali ves slovenski narod!

Exempl. — Na novo ustanovljenem otroškem vrtcu v Trzicu na Kranjskem se razpisuje služba otroške vrtnarice s 360 gld. letne plače. Prosilke naj vlagajo svoje pravilno opremljene prošnje pri podpisnem vodstvu do 20. decembra 1899. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Dalje v prilogi.

Seiden-Damaste 75 Kr.

bis fl. 14-65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Settle von 45 kr. bis fl. 14-65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. An Private porto- und steuerfrei ins Haus, Muster umgehend.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken [k. u. k. Hof.] ZÜRICH. (6)

Razni agentje, dotikajoči se najširših ljudskih krogov, vdobé vspešen in stalen zaslužek. Ponudbe pod „V. S. Z. 99“ do inseratne pisarne Jana Grégra v Pragi, Jindřiške ulice št. 19.

Okus odličuje. Tisti del občinstva, ki še ni imel priroke spoznati s poskusno velikih prednosti Kathreiner-Kafje sladne kave, jo smatrajo še vedno za navadno pržen jedem, kakor so ga rabili na kmetih in za otroke v prejšnjih časih. V splošno korist se torej zgodi, ako se opozarja na to, da je Kathreinerjev izdelek prava sladna kava, katere sama in po pravici zasluži to ime. To namreč, da dobi Kathreinerjeva sladna kava po novoznamenem proizvajanju z nekim izdekom iz kavinoga sadu duh in okus bobove kave, je največ pripomoglo k temu, da se je ta izdelek udomačil in priljubil danes že po vseh državah, in postal potemtakem svetoven artikel prve vrste. Kathreinerjeva sladna kava se rabi večinoma kot primes k bobavi kavi. In v tej uporabi je prav izvrstna, ker zboljša njen okus, ga stori prijetnejšega in odpravi objednem njene zdravju škodljive lastnosti. Pa tudi brez bobove kave, močno skuhana in prirejena z mlekom in sladkorjem, ima Kathreinerjeva sladna kava izvrsten okus, in jo otrokom in bolnikom že splošno zdravniško priporočajo. Zdravje priljubljeni okus bobove kave s jako važnimi zdravilnimi lastnostmi domačega sladnega izdelka, in ima veliko vrednost in nejednako družino. Dobi se povsod, toda pristna samo v znanih izvirahtih zavilkih in s podobo župnika. Kneippa kot varnostno znamko in z imenom „Kathreiner“. Na to je treba posebno paziti, ker se imenuje slabše ponarejena kava večkrat napačno „Kathreinerjeva kava na vago“, katero se mora torej vselej iz lastne koristi odkloniti.

Razglednice

krasno dovršene od 20—25 glđ. 1000.

Naročila sprejema **Anton Jerkič, fotograf v Gorici.** Na željo pride fotograf sam in sicer brezplačno. Nobeden kraj naj bi ne zamudil te ugodne prilike, v tem ko se ilustruje celi svet na razglednicah.

OGLAS.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem po 17-letnem praktičnem svojem delovanju v prvih goriskih izdelovalnicah utež otvoril

v **Semeniški ulici št. 8**

razno zalogo z izdelovalnic tehtale raznovrstnih sistemov in višine, v kateri izvršujem vse naročila, ki spadajo v to stroko, kar najhitreje in po najnižji ceni. Reference o izvršenem delu more dati slavno županstvo v Št. Andrežu, kjer sem izdelal občinsko tehtnico.

Prevezem v mehanično popravo vsakovrstne uteže, koleša, šivalne stroje in silične reči.

Imam glavno zalogo koles prvih ameriških sistemov, katere so pripoznane najboljše. — Vedno pripravljen na izvršitev se belež udani

KAROL KOMEL,

20—6 v Semeniški ulici številka 8.

Kje se kupuje najboljšo muzikalno instrumente?

To je dandanes važno vprašanje. Poskusi naj se vkupiti v tovarni muzikalnih instrumentov: **Fr. Brückner v Schönbachu** pri Eger na Češkem. Prepriča se vsak, da tam najbolje vkupi. Večkrat odlikovana na mnogih razstavah.

Gosli, po glđ. 2, 250, 3, 4, 5, 6.

Gosli za orkester z dobrim glasom, po glđ. 8, 10, 15.

Sole-gosli z izvrstnim glasom. Priporočila se posebno umetnikom. Po glđ. 20, 30, 40, 50, 80, 100.

Citre iz javorja, po glđ. 6, 750, 850, 10.

Citre iz palisandra, po glđ. 10, 12, 15, 20.

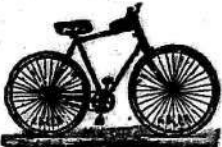
Citre iz palisandra s strojem, po glđ. 20, 25, 30, 40, 50 do glđ. 150. Nadalje, vse muzikalne instrumente, strune in vse pritlikline se prodaja najceneje in z jamstvom. (Kar ne ugaja se lahko vrne). Ilustrovani ceniki zastoj in franko. Stare gosli umetnikov se kupujejo ali zamenjajo z novimi.

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica

in edina mehanična popravilnica šivalnih strojev

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od glđ. 32 naprej.

V zalogi imata tudi dvokolesa, puške in samokrese.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo. Ne lvoški razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ - A,

v Pragi na Smihovu

(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816. se priporočila

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih.

V te dokaz je na razpolago mnogo pripotočnic, spričal domahtih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmognosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolne telo vadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)

priporočila preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetil za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporočila slav. občinstvu tudi svoje S. el.) tiskarno žrk na perilo. (P. el.)

Velika zaloga

vsakovrstnega usnja ter vseh drugih čevljskih protrebščin
v **Kojskem št. 95 in v Gorici na Kornu št. 16,**
vse iz lastne tovarne v Rupij. Se toplo priporočila

Andrej Jakli,
tovarnar kož v Rupij.

Proti protinu in revmatizmu

je najspesniše, najgotoveje in najugodniše sredstvo

Zoltanovo mazilo
za protin in revmatizem.
Steklenica velja 1 glđ.
in se dobiva v lekarni dvornega zalagatelja

Béla Zoltan
v Budimpešti V.

Na tisoče zahvalnih pisem in spriceval dokazuje, da to čudovito mazilo

v malo dneh popolnoma in gotovo ozdravi tudi najstarejše bolezni protina in revmatizma, celo pri onih bolnikih, ki so se zaman trudili, da bi si v kopelj pridobili zdravje.

„Prva mizarska družba“

v **SOLKANU** pri Gorici

je otvorila 1. maja t. l. v novih prostorih gosp. **Otona Lenassija** mehanično tovarno vsakovrstnega pohištva ter strgarskih izdelkov.

Izdelovalo se bode z najnovejšimi stroji vsako delo, spadajoče v mizarsko in strgarsko obrt.

V svoji veliki zalogi v **Solkanu**, kjer se bode prodajalo na drobno in debelo, ima v veliki izbiri najmodernejše izdelanega pohištva za spalne in sprejemne sobe ter za salone. — Nadalje ima v zalogi vsakovrstne strgarske izdelke.

Pismena naročila je pošiljati direktno na tovarno, kjer se izvršujejo točno in solidno. Tovarna se nahaja nad Lenassijevim mlinom, zaloga pa v hiši št. 8 v prostorih „Uršulink“.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Lorey-lasmi dobila sem jih vsled 14 mesečne vporabe svoje samoinzajdene pomade. To so najslavnejše zvtoritete priznane za jedir. sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, pozivlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že pri kratki vporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter poizost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do naj-šije starosti. Cena lončka 1 glđ., 2 glđ., 3 glđ., 5 glđ. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštanim povzetjem po vsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj 1., Seilergasse 5.

Kuštrin Anton

trgovec

z jedilnim blagom

Gosposka ulica št. 23.

Priporočila svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako nizkih cenah.

Ima zalogo vsakovrstnega olja, na vadnega in najfineje vrste „Luka“.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kg. naprej.

Ohljubnje točno in hitro postrežbo.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 glđ. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko s „SIDROM“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je prevedena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v PRAGI.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom v Stolni ulici št. 2. v Gorici

priporočila se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja **Ciril-Metodovo in Kneippovo** sladno kavo v zavojih.

Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

!! Nezaslišano !!

191 predmetov za samo 2. glđ. 10 kr.

1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
1 pozlačena verižica.
1 krasen etui za smodke.
1 fino toaletno obrobjeno zrcalo s pokrivalom.
1 notes vezan v angleško platno.
1 oprava zapetnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanimi biseri.
1 zelo koristna pisalna oprava.
1 toaletno milo prijetne vonjave.
72 najboljših jeklenih peres.
25 finih pismenih zavitkov.
25 pol finega pismenega papirja in 50 koristnih predmetov za gospodinjstvo.
Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja za samo 2 gold. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna hiša

H. SCHEUER, Krakovo

Josefsgasse št. 46.

Kar ne ugaja se sprejema nazaj v roku 8 dni. Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici

Gosposka ulica št. 7.

Velika zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške oblike

za vsaki stan in vsaki letni čas

v največji izbiri

kakor: sukno, platno, prtenina, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge in zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce „Jäger“ itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja!

Novoporočenci pozor!

Štejen si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Viturini, glavni vhod v gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica 14, blizu lekarne Gironcolljeve.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne jedilne in posetne sobe so po Nemškem siogu odlikovanih Črnogorjevih delavnic v ulici Ponte nuovo in via Leori, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od Dunajskih in Budapeštanskih tovarn. Ostalo pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov.

Sprejema se naročila in izdeluje po izbiri obrisa, najceneje in v najkrajšem času.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna i. t. d. Različne stolice iz trsa in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbero ter razne tapetarije.

Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, hodiš tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantneje sobe, na katere se še posebej opozarja!